

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET (2. samling)

Alm. del - bilag 736 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

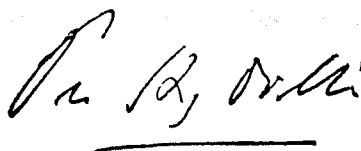
Kontor
EU-sekt.

24. maj 2002

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets notat samt grundnotat vedrørende forslag til Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket (Blomsten) til lyskilder.

Forskriftsudvalget skal behandle forslaget og foretage afstemning om vedtagelse på møde den 29. maj 2002.

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Forslag til "Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket til lyskilder."

Forslaget indeholder kriterier for tildeling af EU's miljømærke til lyskilder. Miljømærkekriterierne er tredje generation af kriteriesættet for produktgruppen. De tidligere kriterier var fastlagt i Kommissionens beslutning af 27. juli 1999 om miljøkriterierne for tildeling af Fællesskabets miljømærke til elektriske pærer (99/568/EF). I artikel 4 og 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 bestemmes det at der fastsættes specifikke miljømærkekriterier for hver produktgruppe for en given gyldighedsperiode.

Definition af produktgruppen og de specifikke miljøkriterier for denne vil være gældende for en periode fra 1. september 2002 til 31. august 2006.

Forslaget har i indhold og struktur stor lighed med de tidligere udarbejdede retningslinier for tildeling af miljømærker til tekstiler. Retningslinierne har, da ordningen er frivillig, ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark. Det er en dansk holdning at forslaget indeholder en række forbedringer og opstramninger.

Forslaget vurderes at påvirke det danske miljøbeskyttelsesniveau i positiv retning.

Der skal træffes afgørelse om forslaget den 29. maj 2002 efter fremgangsmåden i art. 17, som er en forskriftsprocedure (III), efter høring af Det Europæiske Miljømærkenævn.

Regeringen agter at stemme for forslaget, idet der dog lægges afgørende vægt på, at kravet til kviksølv og plastdeles indhold af flammehæmmere fastholdes.

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

Forslag til Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket til lyskilder.

1. Status

Dok. ENV/2002/..., 16 April 2002.

Kommissionen har den 16. april 2002 fremsendt endeligt forslag til Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket til lyskilder.

Forskriftsudvalget skal behandle forslaget og foretage afstemning om vedtagelse på møde d. 29. maj 2002.

De nuværende kriterier er fastlagt i Kommissionens beslutning af 27. juli 1999 om miljøkriterierne for tildeling af Fællesskabets miljømærke til elektriske pærer (99/568/EF).

Forslaget til reviderede kriterier udgør en opfølgning af artikel 4 og 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 om en revideret ordning for tildeling af EF-miljømærke. I disse artikler bestemmes det at der fastsættes specifikke miljømærkekriterier for hver produktgruppe for en given gyldighedsperiode.

Kriterier og gyldighedsperiode fastlægges i overensstemmelse med fremgangsmåden i art. 17, som er en forskriftsudvalgsprocedure, efter høring af Det Europæiske Miljømærkenævn.

2. Formål og indhold.

Beslutningsforslaget indeholder forslag til kriterier for tildeling af EF's miljømærke til lyskilder. Det er tredje generation af kriteriesættet for produktgruppen.

Definition af produktgruppen og de specifikke miljøkriterier for denne vil være gældende for en periode fra 1. september 2002 til 31. august 2006. De nuværende kriterier er blevet forlænget, så der opnås et års overlap mellem kriterieperioderne.

I EU er der én miljømærket lyskilde, som er registreret i Danmark.

2.1 Definition og kriterier for lyskilder

Produktgruppen lyskilder omfatter følgende to undergrupper:

Elektriske lyskilder med én fatning til generelle belysningsformål og med en enkelt bajonet-, gevind- eller stiftfatning. Lyskilden skal kunne tilsluttes det offentlige elnet og skal være udbudt til salg til offentligheden.

I det efterfølgende henvises der til *kompakte lysstofrør* for denne undergruppe, dvs. alle lyskilder med én fatning.

Elektriske lyskilder med to fatninger til generelle belysningsformål og med fatninger i begge ender. Dette indebærer principielt alle lineære lysstofrør. Rørene skal kunne tilsluttes det offentlige elnet. I det efterfølgende henvises der til *lineære lysstofrør* for denne undergruppe, dvs. lyskilder med to fatninger.

Kriterierne lægger op til at kompakte lysstofrør (med integreret elektronisk ballast), dvs. moderne lavenergipærer, energiklasse A og normale lysstofrør, energiklasse A kan miljømærkes.

Endvidere kan kompakte lysstofrør med stiftfatning, energiklasse A og B miljømærkes. Kompakte lysstofrør med stiftfatning afviger fra de øvrige kompakte lysstofrør ved ikke at have en integreret elektronisk ballast. Den er i stedet placeret i selve lampens armatur.

Udelukket er 1. generation af lavenergipærer (kompakte lysstofrør med magnetisk ballast), pærer til projektorer, fotografiske pærer og solarium lysstofrør. Også almindelige glødepærer er udelukket (pga. kravet til energiklasse A og B).

Kriterierne sigter især mod:

- at reducere energianvendelsen gennem mindsket energiforbrug (krav til energiforbruget)
- at reducere anvendelsen af kviksølv i elektriske lyskilder omfattet af produktgruppen (krav til kviksølvindhold)
- at reducere forbruget af ressourcer, herunder kviksølv, ved fremstilling og bortskaffelse ved at sætte krav til levetiden for en lyskilde.

Kriterier angående miljø, energieffektivitet, kviksølvindhold, levetid og plastdele

Energieffektivitet

For at opnå miljømærket skal lyskilden være energiklasse A. Undtaget er kompakte lysstofrør med stiftfatning (uden elektronisk ballast), som skal være minimum energiklasse B. Energieffektiviteten er defineret udfra EF direktivet 98/11/EF fra 27. januar 1998.

Kviksølvindhold

- Kompakte lysstofrør må maksimalt indeholde 4 mg kviksølv (Hg).
- Lineære lysstofrør med en levetid på 12.500 ("normal life") timer må indeholde max. 5 mg Hg.
- Lineære lysstofrør med en levetid på 20.000 timer ("long life") må indeholde max. 8 mg Hg.

Levetid

Levetid defineres som den tid, hvor halvdelen af et antal testede lyskilder stadig kan lyse.

- Kompakte lysstofrør skal have en levetid på minimum 10.000 timer
- Lineære "normal life" lysstofrør skal have en levetid på minimum 12.500 timer
- Lineære "long life" lysstofrør skal have en levetid på minimum 20.000 timer

Plastdele

Kriterierne sætter grænser for indholdet af bromerede flammehæmmere. Plastdele over 5 gram må ikke indeholde en række polybromerede flammehæmmere og klorerede paraffiner. Den totale liste kan se i kriterierne under kapitel 5a.

Plastdele over 5 gram skal ifølge kapitel 5b overholde en række risikosætninger: **R45** (Kan fremkalde kræft), **R46** (Kan forårsage arvelige genetiske skader), **R50** (Meget giftig for organismer, der lever i vand), **R51** (Giftig for organismer, der lever i vand), **R52** (Skadelig for organismer, der lever i vand), **R53** (Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet), **R60** (Kan skade forplantningsevnen) og **R61** (Kan skade barnet under graviditeten).

Kriterier for brugsegnethed, kvalitet og forbrugerinformation

Tænd-sluk test

Kompakte lysstofrør, med integreret elektronisk ballast (normal lavenergipærer) og en levetid på 10.000 timer, skal kunne gennemgå mindst 20.000 tænd-sluk cykluser. Tænd-sluk testen angiver, hvor robust lyskilden er.

Lysudsendelse

- Efter 9.000 timer skal lysudsendelsen for et kompakt lysstofrør være minimum 80%. Dvs. lyskilden skal bevare minimum 80% af sin lysstyrke i størstedelen af levetiden.
- For "normal-life" lineære lysstofrør er kravet til lysudsendelse minimum 90% efter 12.500 timer.
- For "long-life" lineære lysstofrør er kravet minimum 90% efter 20.000 timer.

Farvegengivelse

Miljømærkede lyskilder skal have et farvegengivelsesindex (Ra) på mere end 80.

Information til forbrugeren

Forbrugeren skal på pakningen informeres om:

- hvis det kompakte lysstofrør ikke kan bruges med en lysdæmper
- kompakte lysstofrørs relative størrelse og form i forhold til en almindelig glødepærer
- at lineære lysstofrørs ydeevne forøges, når man bruger en højfrekvens-elektronisk ballast i armaturet
- korrekt måde at bortskaffe lyskilden på

3. Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet

Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning af miljømærkeordningen.

4. Forslagets konsekvenser for Danmark.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Miljømærkeordningen er frivillig. Forslaget medfører derfor ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Erhvervelse af miljømærket indebærer udgifter for producenter og importører, men disse udgifter forventes opvejet af de konkurrencemæssige fordele ved erhvervelse af miljømærket. Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Miljømæssige konsekvenser

Det konkrete forslag til miljømærkning af lyskilder har en række ændringer som vurderes at påvirke det danske miljøbeskyttelsesniveau i positiv retning.

Af især positive ændringer kan nævnes:

- **Kviksølvindhold.** Krav til kviksølvindholdet er strammet betydeligt. Fra 6 mg til 4 mg Hg i kompakte lysstofrør, og fra 10 mg til 8 mg Hg i "long-life" lysstofrør og fra 7,5 mg til 5 mg i "normal-life" lysstofrør. Ændringen betyder generelt et lavere forbrug af kviksølv, og dermed et lavere spild.
- **Tænd-sluk test.** Indførelsen af en test-sluk test betyder, at et kompakt lysstofrør med integreret elektronisk ballast (normal lavenergipære) skal kunne tændes og slukkes et vist antal gange. Brugsmønstret skal således ligne brugsmønstret for almindelige glødepærer. Ændringen medfører en længere levetid, og dermed et mindre materialeforbrug.
- **Plastdele.** Ved sidste revision var der ikke fokus på flammehæmmere. Danmark gjorde dog sent i forløbet Kommissionen opmærksom på problemer med flammehæmmere i soklen af lyskilder, typisk i de kompakte lysstofrør. Det blev vedtaget at kigge på flammehæmmere i nærværende revision. Der stilles krav til større plastdele over 5 gram, dvs. typisk soklen.

Af især negative forhold kan nævnes:

- **Emballage.** Med de foreslåede kriterier er krav til emballagen taget ud. I de nuværende kriterier er der krav til emballagen, om et vist indhold af genbrugspapir/pap (minimum 65% genbrugspapir/pap), og krav til at plast brugt i emballagen ikke må være såkaldt laminat og kompositplast, dvs. af mere end en slags plast.

5. Høring.

Forslaget har været forelagt miljøspecialudvalget den 3. maj 2002. Dansk Energi har bemærket at kriterier på mellem 10.000 og 20.000 tænd-sluk cykluser for kompakte lysstofrør med en levetid på 10.000 timer er for løst formuleret. De anbefaler, at der bør arbejdes for, at kravet skal være 15.000 tænd-sluk cykluser.